

1916

1916 + bijlagen

NOTA betreffende den toestand van 's Lands
financiën.

(Ingezonden bij brief van 21 September 1915.)

Ter begeleiding van de stukken betreffende de Staatsbegrooting heeft de ondergeteekende de eer wederom de gebruikelijke Nota betreffende den toestand van 's lands financiën over te leggen, de opmerkingen en beschouwingen behelzende, waartoe die toestand hem, afgezien van de tegenwoordige crisis, in verband met de ramingen voor het dienstjaar 1916 aanleiding geeft.

Als gebruikelijk wordt de aandacht in de eerste plaats gevraagd voor den afloop der vorige twee dienstjaren, alsmede voor de vermoedelijke resultaten van het loopende dienstjaar, gelijk die zich laten aanzien.

Voor het

dienstjaar 1913

bedroegen

	In totaal.	Uitsluitend gewone dienst.
de uitgaven	f 238 726 865,56 ⁵	f 219 345 192,80 ⁵
de inkomsten	227 422 665,23 ⁵	223 507 379,52 ⁵
zijnde een <i>nadeelig</i> saldo op den <i>geheelen</i> dienst van	f 11 304 200,33	
en een <i>voordeelig</i> saldo op den <i>gewonen</i> dienst van		f 4 162 186,72
hetgeen gunstiger is dan ten vorigen jare werd verwacht. . .	1 128 561,24	1 079 337,29

Dit gunstige verschil is een gevolg van het medevallen der uitgaven (gewonen dienst) met f 907 788,15 en van de inkomsten met f 171 549,14.

Wat de uitgaven aangaat is het verschil ook ditmaal wederom grootendeels (voor f 1 100 000) toe te schrijven aan het vervallen van minder termijnen van bij particulieren gebouwde schepen dan verwacht werd. Voorts is ook voor artillerie-materiaal onder Oorlog in 1913 tenslotte minder besteed dan zich ten vorigen jare liet aanzien (ongeveer f 380 000). Hiertegenover staat dat voor sociale verzekering in 1913 ongeveer f 820 000 meer werd uitgegeven dan zich bij het opmaken der voorloopige cijfers liet voorzien.

Wat de ontvangsten aangaat, is het gunstige verschil in hoofdzaak het gevolg van het meevallen van het bedrag aan bedrijfsbelasting dat aan het dienstjaar 1913 ten goede kwam.

Dienst 1914.

Overeenkomstig het voornemen te kennen gegeven in de Nota betreffende de leening van f 275 000 000 zullen voor de diensten 1914, 1915, 1916 en 1917 de uitgaven (en eventueel de ontvangsten) worden gesplitst in gewone, buitengewone en crisis uitgaven en de gewone ontvangsten worden aangevuld met zoodanig bedrag als noodig is om te komen tot een ontvangst-bedrag als vermoedelijk zoude zijn ontvangen, indien er geen crisis ware geweest.

Deze splitsing toepassende op de ontvangsten en uitgaven volgens de voorloopige gegevens vindt men

	Totaal.	Buitengewoon.	Crisis.	Gewone dienst.
Uitgaven	f 366 589 375,46 ⁵	f 25 179 302,92	f 99 619 700,—	f 241 790 372,54 ⁵
Ontvangsten . . .	245 465 522,31	20 638 624,66	— 7 300 000,—	232 126 897,65
	f 121 123 853,15 ⁵	f 45 406 78,26	f 106 919 700,—	f 9 663 474,89 ⁵

Hierbij zij het volgende aangeteekend. De crisisuitgaven onder de hoofdstukken V, VII B en IX staan voldoende vast (zie bijlage C); die van de hoofdstukken VII A en te wel het gevolg is van het opnemen van gelden in verband met de crisis) en van de hoofdstukken VI en VIII kunnen slechts benaderd worden. Voor zooveel de hoofdstukken VI en VIII betreft, is zulks op de volgende wijze geschied. Er is gezocht naar hetgeen op die hoofdstukken vermoedelijk zoude zijn uitgegeven, ware er geen crisis geweest, terwijl de overige uitgaven als crisis-uitgaven zijn beschouwd. Om de vermoedelijke uitgaven, ware er geen crisis geweest, te vinden is de volgende methode toegepast. Nagegaan is, hoeveel er op de hoofdstukken VI en VIII onder normale omstandigheden in de laatste jaren gemiddeld minder is uitgegeven dan de aanvankelijk door den wetgever vastgestelde begrooting. Dit gemiddelde — voor hoofdstuk VI op f 870 364 en voor hoofdstuk VIII op f 282 179 gesteld — werd voor elk der beide hoofdstukken afgetrokken van het aanvankelijk eindcijfer der betrokken begroting om het vermoedelijk eindcijfer der uitgaven op die hoofdstukken, ware er geen crisis geweest, te vinden.

Wat de ontvangsten betreft is voor de middelen A—L uitgerekend, hoeveel de vermoedelijke opbrengst ware geweest, indien het accres dat er in de zeven eerste maanden van 1914 is geweest (afgezien van een zeer buitengewone ontvangst uit de successiebelasting) t.w. ongeveer 1.8 pct., het geheele jaar aangehouden had. Gevonden werd, dat in dat geval de opbrengst ruim f 7 300 000 meer zoude hebben bedragen dan in werkelijkheid het geval was.

Uit de bovenstaande cijfers blijkt, dat aan de ontvangsten van het dienstjaar 1914 f 106 919 700 zal zijn toe te voegen uit de opbrengst van de leening 1914 (t.w. f 99 619 700 wegens crisisuitgaven en f 7 300 000 wegens geringere opbrengst der middelen door de crisis) om den dienst van dat jaar in de positie te brengen, in welke hij zoude hebben verkeerd zonder de crisis. Dat jaar zoude dan hebben gesloten met een tekort op den gewonen dienst van f 9 663 474,90.

Deze afloop is betrekkelijk niet ongunstig. Het tekortcijfer van den gewonen dienst bij den aanvang van het dienstjaar geraamd op f 21 793 000 daalde tot bijna f 10 000 000, zijnde ongeveer wat er in 1914 voor Ouderdomsrenten krachtens de gedeeltelijk in werking getreden Invaliditeitswet werd uitgegeven.

De tijdelijke dekkingsmiddelen door den ambtsvoorganger van den ondergeteekende voorgesteld en onder dagteekening van 15 Mei 1914 in het *Staatsblad* n°. 193 opgenomen, zijn mitsdien juist voldoende gebleken tot dekking van het tekort op den gewonen dienst, voorzover dit niet het gevolg is van de Invaliditeitswet. Voor opbrengst dier tijdelijke middelen is aangenomen f 4 170 000. Voorts is de opbrengst der middelen A—L, gelijk verondersteld wordt, dat zij zonder de crisis zoude zijn geweest, f 6 063 000 boven de aanvankelijke raming. De opbrengst der middelen M—AA (voorzover tot den gewonen dienst gerekend) is f 3 178 000 boven de raming; daar tegenover staat echter dat de op f 1 700 000 geraamde besparing op de aanvankelijk gevoteerde uitgaven ¹⁾ — afgezien van de crisis-uitgaven — in werkelijkheid eene overschrijding der aanvankelijke raming met f 755 000 werd.

Gelijk gebruikelijk is moge thans wederom volgen een, gedeeltelijk samengevat, overzicht van de laatste 20 jaar, met splitsing van uitgaven en ontvangsten in gewone en buitengewone, waarbij ook ditmaal weder de als conversie te beschouwen aflossingen van de Nederlandsche Rijnspoorwegobligatiën en de extra-aflossing van schuld in verband met de intrekking der muntbiljetten (dienst 1904) buiten rekening zijn gelaten. Uit den aard der zaak is de afloop van 1914 in dit overzicht opgenomen met de cijfers, gelijk die zijn na eliminatie van den invloed der crisis op de ontvangsten en uitgaven.

Dienst-jaren.	Voor- of Nadeelige saldi van den gewonen dienst.	Voor- of Nadeelige saldi van den buitengewonen dienst.	Voor- of Nadeelige saldi van den geheelen dienst.
1895—1907	+ f 54 160 342,13	— f 51 183 113,96	+ f 2 977 228,17
1908 . . .	— 4 297 750,65	— 6 263 073,30	— 10 560 823,95
1909 . . .	— 1 551 709,35	— 4 555 603,64 ⁵	— 6 107 312,99 ⁵
1910 . . .	+ 1 539 009,17 ⁵	— 5 393 784,69 ⁵	— 3 854 775,52
1911 . . .	+ 2 519 743,01	— 5 406 672,51	— 2 886 929,50
1912 . . .	+ 3 312 560,19 ⁵	— 14 576 793,92	— 11 264 233,73 ⁵
1913 . . .	+ 4 162 186,72	— 15 466 387,05	— 11 304 200,33
1914 . . .	— 9 663 474,89 ⁵	— 4 540 678,26	— 14 204 153,15 ⁵
1895—1914	+ f 50 180 906,33 ⁵	— f 107 386 107,34	— f 57 205 201,00 ⁵

Deze eindcijfers worden uit den aard der zaak ongunstiger, wanneer in de becijferingen over de jaren 1895—1906 als buitengewone uitgaven en ontvangsten worden aangenomen die welke als zoodanig sedert 1907 gelden.

De eindcijfers worden alsdan: voor het geheele twintigjarige tijdperk:

Voordeelig saldo gewonen dienst . . . f 24 009 611,28⁵
Nadeelig saldo buitengewonen dienst. . . 81 214 812,29
blijft nadeelig saldo geheelen dienst . f 57 205 201,00⁵

welke eindcijfers ook nog een te gunstig beeld geven, omdat daarbij de ontvangsten uit spoorweghuur als gewoon zijn beschouwd en daarenboven in die cijfers niet begrepen is het

¹⁾ Met inbegrip van f 7 900 000 voor hetgeen bij den aanvang van 1914 meer noodig werd geacht voor de ouderdomsrenten dan aanvankelijk was gevoteerd.

in 1905 aan Indië verstrekte bedrag, waarvoor een leening werd gesloten, welke op 1 September 1915 per saldo f 37 092 900 bedroeg.

Wat het loopende

dienstjaar 1915

betreft, zij aangeteekend dat de oorspronkelijke begrooting een eindcijfer gaf van f 280 473 836,98⁵, waaronder f 27 236 591 aan buitengewone uitgaven en f 30 204 000 aan crisisuitgaven, welke laatste echter te verminderen zijn met f 3 429 016, zijnde het bedrag waarmede hoofdstuk VIII der begrooting werd verminderd op grond van de crisis. De gewone uitgaven afgezien van de crisis waren mitsdien in de aanvankelijke begrooting f 226 442 261,98⁵ tegen f 205 968 565 aan geraamde ontvangsten, latende na aftrek der geraamde „besparing” een tekort op den gewonen dienst van f 18 573 696,98⁵.

Na de vaststelling der begrooting zijn alsnog op verschillende hoofdstukken gevoteerd f 169 606 320 waarvan f 149 628 000 aan crisisuitgaven en f 9 550 000 aan buitengewone uitgaven, terwijl alsnog aanhangig zijn suppletoire aanvragen tot een bedrag van f 18 940 500, waaronder f 18 507 000 aan crisisuitgaven.

Omtrent de vermoedelijke uitkomsten van het dienstjaar 1915 kan nog weinig gezegd worden. Een gunstigen invloed daarop zal hebben, dat aan dat dienstjaar $\frac{2}{3}$ gedeelte ten goede komt van hetgeen de inkomstenbelasting te zamen met de verlaagde vermogensbelasting meer zullen opbrengen dan de afgeschafte bedrijfsbelasting en de oude vermogensbelasting (hiervoor kan f 5 400 000 worden gesteld). Daarentegen wordt het dienstjaar belast met een abnormaal hoog suppletoir crediet van f 6 000 000 voor onderzeebooten en kruisers, waarvan evenwel de helft onder de middelen terugkomt. Daar van de raming van de middelen overigens geen overschrijding te verwachten is, zal het werkelijke tekort op den gewonen dienst mitsdien niet meer dan omstreeks f 2 miljoen lager zijn dan het hier bovengenoemde bedrag van f 18,5 miljoen.

Overgegaan kan thans worden tot eene uiteenzetting van de cijfers van

het dienstjaar 1916.

De uitgaven worden <i>in totaal</i> geraamd op ¹⁾ f 269 461 866,64 ⁵	
waarvan buitengewoon	26 036 737,—
blijft	f 243 425 129,64 ⁵

Met betrekking tot de *crisisuitgaven* zij hier aangereekend, dat die slechts voorkomen op Hoofdstuk VII B, vermits *hetgeen daarvoor op andere hoofdstukken noodig zal zijn, suppletoir zal worden aangevraagd*. De cijfers van het VIIIste Hoofdstuk zijn zelfs ten gevolge van de crisis lager. Immers daarop kunnen bedragen worden gemist voor uitgaven welke in gewone jaren daarop voorkomen, doch thans ten gevolge van de crisis niet behoeven te geschieden. Het komt redelijk voor, om de gewone uitgaven te nemen, als waren die uitgaven ook dit jaar noodig (gelijk hierboven ook voor 1915 geschiedde). Intusschen is het moeilijk van die uitgaven eene raming te maken. Voor 1915 was zulks geschied vóór de crisis. Voor 1916 schijnt de beste oplossing als vermindering der begrooting tengevolge van de crisis aan te nemen hetzelfde bedrag dat daarvoor voor het jaar 1915 is gesteld, dus f 3 429 016.

¹⁾ Bij eventueele vergelijking van de totaalcijfers van 1916 met die van 1914, zij rekening gehouden met de omstandigheid dat te beginnen met 1915 de Posterijen, Telegraphie en Telephonie en de Visschershaven te IJmuiden Staatsbedrijven zijn geworden, waardoor de totaalcijfers der begrooting in ontvangst en uitgaaf omstreeks f 22 miljoen lager zijn geworden.

Op dezen grondslag vindt men dat de begrooting tengevolge van de crisis, (afgezien van hetgeen daarvoor suppletoir zal worden aangevraagd):

<i>hooger</i> is op hoofdstuk VII B f	2 214 000,—
en <i>lager</i> „ „ VIII	3 429 016,—
blijft <i>lager</i> f	1 215 016,—
welk bedrag dus is toe te voegen aan de gewone uitgaven ad	243 425 129,64 ⁵
waardoor deze worden f	244 640 145,64 ⁵
tegen voor 1915 (mede onder toevoeging van hetgeen de aanvankelijke begrooting lager was door de crisis)	226 442 261,98 ⁵
dus meer voor 1916 f	18 197 883,66

Deze stijging der *gewone* uitgaven is als volgt verdeeld over de verschillende hoofdstukken:

Hoofdstuk II f	10 912,—
„ III	38 497,—
„ IV	332 377,40
„ V	1 689 464,—
„ VI	6 971 068,—
„ VII A	4 107 677,25
„ VII B	1 220 569,57
„ VIII	1 541 704,—
„ IX	669 642,75 ⁵
„ X	1 784 988,—
te samen f	18 366 899,97 ⁵
terwijl lager is hoofdstuk XI .	169 016,31 ⁵
blijft <i>hooger</i> f	18 197 883,66

Met betrekking tot de stijging van de gewone uitgaven op de verschillende hoofdstukken zij het volgende aangeteekend.

De verhooging van hoofdstuk II is in hoofdzaak het gevolg van traktementsverhoogingen en grootere behoefte voor pensioenen.

De stijging van hoofdstuk III is voor de helft toe te schrijven aan de instelling van een tijdelijk gezantschap bij den Paus. Overigens zijn periodieke traktementsverhoogingen en enkele niet periodieke oorzaak van het hogere eindcijfer.

Dat hoofdstuk IV f 332 377 *hooger* is, is voor f 105 075 het gevolg van het voor de helft uittrekken van de bedragen ten vorige jare voor lotsverbetering voor lagere beambten aangevraagd doch wegens de crisis teruggenomen en tot een bedrag van f 209 600 het gevolg van periodieke traktementsverhoogingen van de leden der rechterlijke macht en van de bedienden en schrijvers bij de gerechten. De uitbreiding van den arbeid in de gevangenissen en Rijkswerkinrichtingen en de stijging van de prijzen der grondstoffen daarvoor, alsmede van de prijzen der voor het onderhoud der gevangenen vereischte artikelen deden de begrooting met f 140 000 stijgen, waar echter tegenover staat dat voor gebouwen f 141 375 minder noodig is.

De stijging van hoofdstuk V komt voor f 1 250 000 ten laste van wettelijke regelingen (o. a. f 667 000 voor subsidiën lager onderwijs en f 314 604 als gevolg van de pensioenwetten, f 160 000 voor kosten van armverzorging en f 58 293 voor bijdragen aan het Bouwfonds). Voorts wordt o. a. meer gevraagd voor subsidiën voor vakonderwijs en speciale inrichtingen voor onderwijs f 152 881, voor drinkwatervoorziening f 33 000, voor bijdragen Woningwet f 25 000, voor bestrijding der tuberculose f 20 000, voor bestrijding der kanker f 11 000 en voor buitengewone subsidiën aan gemeenten krachtens artikel 53 der Lager Onderwijswet f 100 000.

Het hoogere eindcijfer van hoofdstuk VI ad f 6 971 068 komt tot een bedrag van f 5 341 018 voor rekening van nieuwen aanbouw, waarvoor f 6 825 418 is uitgetrokken tegen f 1 484 400 ten vorigen jare. Overigens is meer benodigd voor kosten van beheer en administratie f 43 558, voor materieel der zeemacht f 1 151 792, voor personeel der zeemacht f 318 642, voor pensioenen f 50 960 en voor de niet-militaire uitgaven f 65 198.

Het hoogere cijfer van hoofdstuk VIIA is voor een bedrag van f 3 881 227 veroorzaakt door stijging van de rente, zijnde er meer geraamd voor rente van vlottende schuld f 4 150 000 en minder voor rente van leeningen ¹⁾ f 268 773. Tegenover het grooter bedrag aan rente van vlottende schuld staat echter een hoogere raming van f 2 600 000 wegens rente door Indië te betalen voor voorschotten uit 's Rijks schatkist. Voor amortisatie is f 238 700 meer geraamd.

Dat hoofdstuk VII B f 1 220 569,57 hooger is, is voornamelijk het gevolg van de stijging van de afdeling Pensioenraad en pensioenen met f 411 654 (waarvan f 200 000 in verband met de Pensioenwet voor de Gemeenteambtenaren) van de stijging der uitkeeringen aan gemeenten met f 275 000, van die der ouderdomspensioenen met f 90 000, en van uitbreiding van het personeel der directe belastingen wegens de Inkomstenbelasting met f 147 000. Voorts van de lotsverbetering der Rijksklerken tot een bedrag van f 41 831 (de helft van het ten vorigen jare geraamde), van de stijging van grond- en waterschapslasten van domeinen met f 48 000, en van de stijging der kosten van het departement met f 14 658.

Op hoofdstuk VIII wordt o. a. meer geraamd voor bezoldiging van personeel f 290 879; voor kleeding en uitrusting f 83 169; voor huisvesting, stalling, nachtligging en reiniging f 225 000; voor uitbreiding van de luchtvaartafdeeling f 127 800; voor een nieuw gebouw voor de topografische inrichting f 40 000; voor hernieuwingen en herstellingen van kampmaterieel f 68 300; voor gebouwen en werken en de aanschaffing van oefenterreinen f 950 950, terwijl voor kosten van voeding van onderofficieren en soldaten f 172 265 en voor aanschaffing van fourage f 178 787 minder wordt aangevraagd, en f 145 000 voor verplegingsvoertuigen.

De stijging der gewone uitgaven van hoofdstuk IX welke indien men de daling der geheel terug te ontvangen uitgaven voor de Rijkspostspaarbank ad f 132 629 buiten rekening laat f 802 271,75⁵ bedraagt, komt voor f 505 021 op de afdeling Waterstaat (waarvan echter f 157 150 opgewogen wordt door meer bijdragen van andere lichamen), voor f 286 800 op de afdeling Spoorwegen en voor ongeveer f 5000 op elke der afdelingen Kosten van het Departement en Pensioenen.

Het hoogere eindcijfer van hoofdstuk X ad f 1 784 988 wordt voor een som van f 1 700 999 veroorzaakt door de hoogere raming van de exploitatiekosten van de Staatsmijnen en mitsdien ruimschoots opgewogen door de daarmede verband houdende hoogere raming der inkomsten. De verdere stijging van het hoofdstuk bedraagt slechts f 83 989, waarbij echter in aanmerking is te nemen dat ongeveer f 100 000 vrijviel aan subsidiën voor tentoonstellingen. Afgezien van die subsidiën en van de Staatsmijnen zijn hooger: de afdeling Landbouw f 56 435 (waarvan f 13 487 voor Onderwijs, f 12 700 voor Akkerbouw en Tuinbouw, f 33 848 voor Veeartsenijkundige dienst, f 17 550 voor Boschbouw en Domeinen, terwijl f 35 075 minder nodig is voor Zuivelbereiding en Laboratoria), de afdeling Nijverheid f 53 170, de afdeling Arbeid f 31 347 en de afdeling Handel f 46 520.

De lagere raming van hoofdstuk XI is het gevolg van het vervallen van een buitengewonen post op de vorige begroting ad f 201 297 voor uitgaven over het jaar 1912, welke niet tijdig verevend konden worden. Afgezien hiervan is het hoofdstuk f 32 281 hooger, waarvan f 86 649 voor de kosten der kolonie Suriname, bij een daling der uitgaven voor de kolonie Curacao met f 60 545.

¹⁾ Herinnerd zij dat de rente en aflossing der 5 pct. leening 1914 ten laste van het leeningfonds 1914 komen.

De Middelen en Inkomsten ter bestrijding der uitgaven zijn geraamd op.¹⁾ f 224 703 460
 waarin blijkens de hiernavolgende specificatie begrepen aan buitengewone ontvangsten. 4 190 745
 blijft voor gewone f 220 512 715
 zijnde f 14 544 150 meer dan aanvankelijk voor 1915 werd geraamd.

Hierbij zij aangeteekend, dat de middelen A—J zijn geraamd, als waren er geen buitengewone omstandigheden, welke op de opbrengst der middelen een ongunstigen invloed uitoefenen. Gelijk boven reeds werd herinnerd, ligt het toch in de bedoeling om hetgeen de middelen geacht kunnen worden tengevolge van de crisis minder op te brengen dan anders het geval zoude zijn geweest, aan te vullen uit de opbrengst van de Staatsleening 1914. Kon het vermoedelijk onder gewone omstandigheden in 1916 te ontvangen bedrag voor een aantal middelen worden geraamd door de gewone methode van berekening te volgen, voor andere middelen werd dat cijfer benaderd door bij de raming voor 1915 2% te voegen (zijnde een accres, dat in de laatste jaren onder gewone omstandigheden op die middelen dooreengenomen ten minste werd verkregen.)

Van de hoogere raming der gewone ontvangsten komt op de middelen A—J f 9 617 000
 en op de overige middelen 4 927 150

Hooger zijn geraamd van de eerste groep de grondbelasting f 250 000; de personeele belasting f 435 000; de zout-, bier- en azijn-, geslacht- en wijnaccijns te zamen f 223 000; de zegel-, registratie en hypotheekrechten te zamen f 312 000; de successierechten f 484 000; de invoerrechten f 350 000; de waarborg f 10 000; de opbrengst der domeinen f 144 000; de loodsgelden f 76 000; de inkomstenbelasting plus de gewijzigde vermogensbelasting in vergelijking met de vroegere bedrijfsbelasting en vermogensbelasting in hoofdsom) f 8 894 000 de gedistilleerd accijns (tengevolge van de opheffing der bijdrage aan het suikerfonds) f 3 700 000.

Lager is van deze groep slechts geraamd de suikeraccijns plus bijdrage uit het Leeningfonds (in vergelijking met den vroegeren suiker accijns) f 3 075 000, terwijl er f 2 180 000 minder was te ramen aan opcenten op de bedrijfs- en vermogensbelastingen.

De hoogere raming van de andere groep (middelen K—AA) komt onder anderen voor f 280 000 op het aandeel in de winst van de Nederlandsche Bank, voor f 2 409 324 op renten van kasvoorschotten aan Oost- en West-Indie, voor f 591 949 op renten van voorschotten Woningwet, N. O. Locaalspoorwegmaatschappij, 's Rijks bijzondere fondsen en Staatsbedrijven, en voor f 2 286 000 op exploitatieontvangsten (voor zoover als gewone ontvangst gerekend) der Staatsmijnen, terwijl o. a. minder moet geraamd worden voor winst van het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie f 707 425.

Stelt men de ramingen der ontvangsten en uitgaven tegenover elkander dan vindt men dat geraamd wordt

	Gewone dienst.	Buitengewoon.	Crisisdienst. ²⁾	Totaal.
Uitgaven	f 244 640 145,64 ⁵	f 26 036 737	f — 1 215 016	f 269 461 866,64 ⁵
Ontvangsten	220 512 755,—	4 190 705	—	224 703 460,—
Tekort	f 24 127 390,64 ⁵	f 21 846 032	f — 1 215 016	f 44 758 406,64 ⁵

¹⁾ Zie noot op bladz. 4.

²⁾ Zonder de bij suppletoire begrotingen te ramen crisisuitgaven van de Departementen van Oorlog, Marine, Landbouw, Nijverheid en Handel en Binnenlandsche Zaken.

Een opgave van de uitgaven, welke in deze becijfering respectievelijk als buitengewoon en als crisisuitgaven zijn beschouwd en van de middelen welke als buitengewoon zijn aangemerkt, moge hier volgen:

Buitengewone uitgaven:

A. *Waterstaatswerken* (Hoofdstuk IX).

Kosten van de kanalisatie van de Maas in Limburg f 1 500 000

B. *Staatsmijnwezen* (Hoofdstuk X).

Aanleg en uitbreiding van de Staatsmijnen in Limburg 5 559 000

Rijksopsporing van delfstoffen. 46 120

C. *Domeinen*.

Kosten van bedijking, landaanwinning, alsmede toegankelijkmaking van vestinggronden (Hoofdstuk VII B) 25 900

Overneming van onroerend goed van andere diensttakken (Hoofdstuk VII B) 4 000

Aankoop van vast goed ter afronding en uitbreiding van domeinbezit (Hoofdstuk X) 15 000

D. *Muntwezen*.

Uitgaven van het muntwezen (Afd. IV van Hoofdstuk VII B) 2 000 000

E. *Voorschotten* (Hoofdstuk VII B).

Voorschotten ingevolge de Woningwet. 12 000 000

Voorschot aan het Fonds voor de Kustverdediging. 1 340 000

Voorschot aan het Bouwfonds van Binnenlandsche Zaken 1 597 102

Voorschot aan de Vroedvrouwschool te Heerlen 120 000

Voorschot aan het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie f 2 403 615

waarvan af te trekken het bedrag dat in de laatste 5 jaren vóór de instelling van het bedrijf gemiddeld ten laste van den gewonen dienst aan kapitaal werd gevormd 900 000
1 503 615

Voorschot aan het Staatsbedrijf der Visschershaven te IJmuiden 496 000

waarvan af te trekken het bedrag het bedrag dat in de laatste 5 jaren vóór de instelling van het bedrijf gemiddeld ten laste van den gewonen dienst aan kapitaal gevormd werd. 170 000
326 000

Totaal f 26 036 737

Buitengewone ontvangsten.

Inkomsten uit spoorwegen.

Toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen 30 000

Uitkeeringen van de Maatschappijen tot exploitatie van Staatsspoorwegen en van de Nederlandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij uit hare overwinst f 200 000

Staatsmijnwezen.

een gedeelte der inkomsten, te stellen op f 2 300, voortvloeiende uit den verkoop van magazijns-goederen en andere bezittingen en op f 762 000 welke van de exploitatieontvangsten moeten worden gebezigd tot dekking van buitengewone uitgaven als equivalent voor de waardevermindering van zaken in vorige jaren ten laste van den buitengewonen dienst gebracht . . . 764 300

Domeinen.

Bijdrage uit het fonds voor koopprijzen van domeinen , 600 000

Muntwezen.

Ontvangsten in zake het Muntwezen (afgeleverde munten en rente van het Muntfonds) . . . 2 000 000

Aflossing van voorschotten.

Aflossing van voorschotten Woningwet . . . 163 000
Idem voorschot Suriname voor Lawaspoorweg 87 550
Idem voorschot Staatsbedrijf der Landsdrukkerij 66 055
Idem voorschot Staatsbedrijf der Artillerieinrichtingen 244 700
Idem voorschot Staatsmuntbedrijf 35 100

Te zamen . . . f 4 190 705

Crisisuitgaven (van het Departement van Financiën):

Kosten van het tijdelijk centraalbureau voor werkloosheidsverzekering. f 4 000
Uitgaven voortvloeiende uit garanties voor crediten verleend ter tegemoetkoming in de verminderde werkgelegenheid 200 000
Bijdragen ter zake van werkloosheidsverzekering 1 500 000
Subsidiën voor ontwikkeling van werkloozen . 10 000
Uitgaven voortvloeiende uit garanties voor crediten aan kleine ondernemers en tot het verleen van steun aan den ondernemers wegens moeilijkheden tengevolge van de crisis. . . . 500 000

Te zamen . . . f 2 214 000

Waarvan is af te trekken hetgeen hoofdstuk VIII (waarop de crisis-uitgaven suppletoir worden aangevraagd) tengevolge van de crisis geacht wordt lager te zijn 3 429 016

Blijft . . . f 1 215 016

Het boven becijferde tekort op den gewonen dienst ware nog te verminderen met het bedrag, dat de werkelijke uitgaven beneden de oorspronkelijk geraamde plegen te blijven. Voor dit als „de besparing” bekend staande bedrag ware ditmaal dezelfde som te nemen als ten vorigen jare (het gemiddelde van de jaren 1904—1913) t. w. f 1 900 000. Door deze som in mindering te brengen van het boven verkregen cijfer van f 24 127 390,64⁵ zoude het geraamde tekort teruggebracht worden tot rond f 22 227 000.

Tegenover dit tekort zullen in de eerste plaats in aanmerking komen de hogere ontvangsten, welke de ondergeteekende verwacht van het eerlang in te dienen plan tot algeheele herziening en aanvulling van het belastingstelsel. Een aantal der daarbij voorgestelde nieuwe of gewijzigde belastingen zal terstond na aanneming in werking kunnen treden. Intusschen al worden die ontwerpen, gelijk de ondergeteekende wegens den toestand van 's Rijks kas meent te mogen aannemen, terstond door de Staten-Generaal in behandeling genomen en al bereiken zij spoedig het Staatsblad, de invoering daarvan kan toch bezwaarlijk reeds in het jaar 1916 worden verwacht; op een toeneming der inkomsten van den dienst 1916 uit dien hoofde is dus niet te rekenen.

Gegeven evenwel, dat de bedoelde belastingontwerpen de Staten-Generaal spoedig zullen bereiken — en gelet op den buitengewonen toestand waarin het geheele financiewezen ten gevolge van de crisis verkeert — acht de ondergeteekende niet geraten te bevorderen, dat voorstellen tot tijdelijke voorziening in het tekort op de begrooting aan de Staten-Generaal worden overgelegd.

De Minister van Financiën,

TREUB.

Bijlage A.

OVERZICHT van de Staatsontvangsten over de diensten 1895 tot en met 1914.

DIENSTJAREN.	Gewone ontvangsten.	Bijdrage uit het fonds der koopprijzen van domeinen.	Buitengewone ontvangsten.	T O T A A L.
1895	f 132 147 924,86 ⁵	f 200 000,—	f 110 043,99 ⁵	f 132 457 968,86
1896	134 186 494,40	—	226 930,49	134 413 424,89
1897	135 255 551,50 ⁵	260 000,—	452 836,85 ⁵	135 968 388,36
1898	138 556 621,89 ⁵	250 000,—	8 421 458,96 ⁵	147 228 080,86
1899	146 398 018,29	500 000,—	917 123,19 ⁵	147 815 141,48 ⁵
1900	154 765 638,65	600 000,—	25 750,48	155 391 389,13
1901	152 976 704,82 ⁵	300 000,—	77 021,24	153 353 726,06 ⁵
1902	160 799 653,88 ⁵	300 000,—	42 756,62	161 142 410,50 ⁵
1903	165 561 231,28	300 000,—	259 363,06	166 120 594,34
1904	169 821 870,89	300 000,—	434 898,57	170 556 769,46
1905	173 369 050,12 ⁵	300 000,—	2 293 639,49 ⁵	175 962 689,62
1906	181 514 269,96	300 000,—	162 161,05	181 976 431,01
1907	183 015 599,67 ⁵	300 000,—	219 533,34	183 535 133,01 ⁵
1908	182 492 195,38 ⁵	200 000,—	798 737,78	183 490 933,16 ⁵
1909	189 179 088,40 ⁵	400 000,—	1 723 600,43	191 302 688,83 ⁵
1910	198 630 497,—	600 000,—	861 827,82	200 092 324,82
1911	203 680 170,32	1 000 000,—	922 577,72 ⁵	205 602 748,04 ⁵
1912	211 305 137,82 ⁵	500 000,—	1 596 129,11	213 401 266,93 ⁵
1913	223 507 379,52 ⁵	200 000,—	3 715 285,71	227 422 665,23 ⁵
1914 (1)	224 826 897,65	400 000,—	20 238 624,66	245 465 522,31
Totaal van de buitengewone ontvangsten			f 43 500 300,59	

(1) Daar de dienst 1914 nog niet is afgesloten, is de opgaaf van de daartoe behorende ontvangsten slechts als voorloopig aan te merken.

UITEENZETTING VAN DE BUITENGEWONE ONTVANGSTEN.

1895.	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	81 269,46 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		28 774,53
		f	110 043,99 ⁵
1896.	Bijdrage van het waterschap N.O.deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond	f	180 000,—
	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		39 279,50
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		7 650,99
		f	226 930,49
1897.	Bijdrage van de gemeente Rotterdam in de kosten van verbetering van den Rotterdamschen Waterweg	f	200 000,—
	Bijdrage van het waterschap N. O. deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond		180 000,—
	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		46 744,64
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		15 792,21 ⁵
	Nadere aanzuivering der koopsom door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, ingevolge artikel 74 der overeenkomst van 21 Januari 1890, voor de overneming van zaken en rechten der Nederlandsche Rijnspoorwegmaatschappij		10 300,—
		f	452 836,85 ⁵
1898.	Bijdrage van het waterschap N.O.deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond	f	90 000,—
	Uitkeering door België krachtens artikel IV van het slotprotocol, behoorende bij de op 23 April 1897 gesloten en bij de wet van 2 April 1898 (<i>Staatsblad</i> n°. 81) goedgekeurde overeenkomst betreffende overneming van de Nederlandsche gedeelten van eenige in België en Nederland gelegen spoorwegen		116 029,53
	Ontvangsten tengevolge van de naasting van den spoorweg Leiden—Woerden (overeenkomst met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen van 21 Maart 1899, bekrachtigd bij de wet van 29 Juni 1899, <i>Staatsblad</i> n°. 147)		2 839 467,86
	Uitkeering van de zuivere opbrengst eener door den Staat gesloten geldleening (artikel 7 der wet van 29 Juni 1899, <i>Staatsblad</i> n°. 148) in verband met de naasting van den spoorweg Leiden—Woerden		5 263 220,—
	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		75 790,47 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		36 951,10
		f	8 421 458,96 ⁵
1899.	Bijdrage van de gemeente Rotterdam in de kosten van verbetering van den Rotterdamschen Waterweg	f	76 913,19 ⁵
	Uitkeering door België ingevolge het bepaalde bij artikel III van het slotprotocol, behoorende bij de op 23 April 1897 gesloten en bij de wet van 2 April 1898 (<i>Staatsblad</i> n°. 81) goedgekeurde overeenkomst betreffende overneming van de Nederlandsche gedeelten van eenige in België en Nederland gelegen spoorwegen		758 106,58
	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		45 212,19
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		32 681,23
	Waarde van verschillende door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen overgenomen voorwerpen op de Nederlandsche gedeelten van eenige in België en Nederland gelegen spoorwegen		4 210,—
		f	917 123,19 ⁵
1900.	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	25 750,48
1901.	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	56 901,78
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		14 648,76
	Ongebruikt saldo van gelden, welke bestemd waren tot afdoening van eventueel nakomende posten ter zake van de liquidatie van het bedrijf der voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		5 470,70
		f	77 021,24
1902.	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	20 193,46
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		22 563,16
		f	42 756,62

1903.	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	252 952,18
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		6 012,05
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		398,83
		f	259 363,06
1904.	Restitutie van het voorschot, aan de Rijksverzekeringsbank verleend	f	225 000,—
	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		192 030,67 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		15 728,37
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		2 139,52 ⁵
		f	434 898,57
1905.	Restitutie van het voorschot, aan de Rijksverzekeringsbank verleend	f	75 000,—
	Restitutie van het renteloos voorschot, aan Nederlandsch-Indië verleend		2 188 800,—
	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		21 865,52
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		7 973,97 ⁵
		f	2 293 639,49 ⁵
1906.	Bijdrage van het waterschap N. O. deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond f		69 904,25
	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		73 140,32 ⁵
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		15 435,76
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet		130,86
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		3 549,85 ⁵
		f	162 161,05
1907.	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	31 483,10
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		175 004,64
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet		364,24
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		12 681,36
		f	219 533,34
1908.	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	f	33 122,31 ⁵
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		639 237,95
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet		2 333,36 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		1 455,71
	Gedeelte van de opbrengst der Telefonie ¹⁾		122 588,44
		f	798 737,78
1909.	Bijdrage van het waterschap N. O. deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond f		205 685,06 ⁵
	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen		27 203,52
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf		1 188 185,33
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet		7 021,09 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij		7 206,42
	Gedeelte van de opbrengst der Telefonie ²⁾		288 299,—
		f	1 723 600,43

¹⁾ 1/10 der buitengewone uitgaven over 1907.

²⁾ Idem over 1907 en 1908.

1910.	Bijdrage van het waterschap N.O. deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond f	150 876,—
	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	31 004,70
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf ⁶⁾	240 422,49
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet	20 513,38 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij	51 196,24 ⁵
	Gedeelte van de opbrengst der Telefonie ¹⁾	367 815,—
		f 861 827,82
1911.	Bijdrage van het waterschap N.O. deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond f	106 809,—
	Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	34 591,85 ⁵
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf ⁷⁾	226 185,58 ⁵
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet	36 453,03 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij .	24 608,25
	Gedeelte van de opbrengst der Telefonie ⁸⁾	493 930,—
		f 922 577,72 ⁵
1912.	Bijdrage van het waterschap N.O. deel van Noordbrabant in de kosten van verlegging van den Maasmond f	137 727,26 ⁵
	Baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	33 567,36
	Overwinst, uitgekeerd door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en door de Hollandse IJzeren Spoorwegmaatschappij; samen	320 151,44 ⁵
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf ⁹⁾	441 701,01 ⁵
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet	51 317,42
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij	13 941,60 ⁵
	Gedeelte van de opbrengst der Telefonie ³⁾	597 723,—
		f 1 596 129,11
1913.	Baten van het Muntwezen	f 1 250 000,—
	Baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	30 195,66
	Overwinst, uitgekeerd door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en door de Hollandse IJzeren Spoorwegmaatschappij; samen	447 998,15 ⁵
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf ⁹⁾	1 023 418,45 ⁵
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet	73 675,71 ⁵
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij	26 017,48
	Gedeelte van de opbrengst der Telefonie ⁴⁾	838 401,70
	Terugbetaling van kapitalen, verstrekt aan de Artillerie-Inrichtingen.	25 578,54 ⁵
		f 3 715 285,71
1914.	Baten van het Muntwezen	f 18 549 348,56
	Baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staatsspoorwegen	37 879,58
	Baten, voortvloeiende uit het Staatsmijnbedrijf ¹⁰⁾	473 003,72
	Aflossing van voorschotten ingevolge artikel 33 der Woningwet	107 395,67
	Waarde van afgeschreven inventarisgoederen, afkomstig van de voormalige Rijnspoorwegmaatschappij	77 687,37 ⁵
	Gedeelte van de opbrengst der Telefonie ⁵⁾	993 309,75 ⁵
		f 20 238 624,66

1) 1/10 der buitengewone uitgaven over 1907—1909.

2) Idem over 1907—1910.

3) Idem over 1907—1911.

4) Idem over 1907—1912.

5) Idem over 1907—1913.

6) Zijnde f 35 219,16 aan opbrengst van verkochte magazijnsgoederen, verkochte of voor aanleg gebruikte veldbrandstenen, enz. en f 205 203,33, welke van de inkomsten zijn te bezigen tot dekking der afschrijvingen.

7) Alsvoren, respectievelijk f 36 933,01⁵ en f 189 252,57.

8) Alsvoren, respectievelijk f 114 402,28 en f 327 293,73⁵.

9) Alsvoren, respectievelijk f 534 418,45⁵ en f 489 000,—.

10) Alsvoren, respectievelijk f 42 079,63 en f 430 924,09.

Bijlage B.

OVERZICHT van de Staatsuitgaven over de diensten 1895 tot en met 1914.

DIENTJAREN.	Algemeene dienst.	Rentebetaling.	Gewone amortisatie en aflossing van Nationale Schuld.	Gewone uitgaven (totaal kol. 2, 3 en 4).	Buitengewone uitgaven. a)	Totalen (totaal kol. 5 en 6).
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1895	f 96 540 765,31 ⁵	f 31 499 888,80 ⁵	f 3 275 372,62 ⁵	f 131 316 026,74 ⁵	f 1 981 047,61 ⁵	f 133 297 074,36
1896	98 604 622,74	29 651 223,56 ⁵	1 507 556,50	129 763 402,80 ⁵	3 326 441,86	133 089 844,66 ⁵
1897	102 937 780,80	30 363 846,29 ⁵	2 708 473,77	136 010 100,86 ⁵	2 500 677,33	138 510 778,19 ⁵
1898	105 021 376,49	30 819 413,04	2 638 043,05 ⁵	138 478 832,58 ⁵	11 723 727,87 ⁵	150 202 560,46
1899	107 385 537,96 ⁵	31 678 869,66	3 212 520,59	142 276 928,21 ⁵	7 411 696,64 ⁵	149 688 624,86
1900	114 171 656,33	31 553 247,96	3 255 880,83 ⁵	148 980 785,12 ⁵	5 180 707,19 ⁵	154 161 492,32
1901	115 762 356,46	30 858 321,36	3 120 923,62 ⁵	149 741 601,44 ⁵	2 568 804,95	152 310 406,39 ⁵
1902	118 927 166,24 ⁵	30 630 400,45	3 246 868,51	152 804 435,20 ⁵	9 351 020,19 ⁵	162 155 455,40
1903	125 357 031,70 ⁵	30 823 724,41	3 380 586,48 ⁵	159 561 342,60	4 272 391,76	163 833 734,36
1904	134 319 455,26 ⁵	30 860 257,06 ⁵	3 399 839,30 ⁵	168 579 551,63 ⁵	21 458 214,81 ⁵	190 037 766,45
1905	134 521 525,94	31 203 162,54	3 456 892,67 ⁵	169 181 581,15 ⁵	4 549 256,00 ⁵	173 730 837,16
1906	136 692 868,50 ⁵	31 789 757 33 ⁵	4 664 831,29	173 147 457,13	4 762 561,21	177 910 018,34
1907	141 911 287,91	31 348 083,51 ⁵	4 716 871,18	177 976 242,60 ⁵	4 122 924,03 ⁵	182 099 166,64
1908	150 789 190,16 ⁵	31 202 951,85 ⁵	4 797 804,01 ⁵	186 789 946,03 ⁵	7 261 811,08	194 051 757,11 ⁵
1909	154 385 738,03	31 386 742,41 ⁵	4 958 317,31	190 730 797,75 ⁵	6 679 204,07 ⁵	197 410 001,83
1910	160 512 440,35	31 624 587,41 ⁵	4 954 460,06	197 091 487,82 ⁵	6 855 612,51 ⁵	203 947 100,34
1911	164 352 693,41 ⁵	31 838 399,77	4 969 334,12 ⁵	201 160 427,31	7 329 250,23 ⁵	208 489 677,54 ⁵
1912	170 407 230,23 ⁵	32 212 466,45 ⁵	5 380 880,94	208 000 577,63	16 664 923,03	224 665 500,66
1913	181 324 025,59	32 101 330,62	5 919 836,59 ⁵	219 345 192,80 ⁵	19 381 672,76	238 726 865,56 ⁵
1914 c)	d) 301 235 080,02 ⁵	e) 34 053 568,16 ⁵	6 121 424,35 ⁵	f) 341 410 072,54 ⁵	25 179 302,92	366 589 375,46 ⁵
Totaal van de buitengewone uitgaven over 1895—1914 . . .					b) f 172 561 248,10 ⁵	

a) Zie ommezijde.

b) Waaronder f 3 082 844,08 wegens aflossing van Rijnspoorwegobligatiën in 1899 en f 14 999 996,09⁵ wegens aflossing van schuld in verband met intrekking van muntbiljetten in 1904.

c) Voorloopige uitkomsten.

d) Waaronder f 99 219 700 wegens „Crisisuitgaven”. (Zie bijlage C).

e) Waaronder f 400 000 wegens „Crisisuitgaven”. (Zie bijlage C).

f) Waaronder f 99 619 700 wegens „Crisisuitgaven” (Zie bijlage C).

(a) Deze sommen splitsen zich als volgt:

	1895.	1896.	1897.	1898.	1899.	1900.	1901.	1902.	1903.
Verbetering, ingevolge de wet van 24 Januari 1863 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 4), van den Rotterdamschen Waterweg	f 584 101,47	f 162 654,21 ⁵	f 71 825,15	—	—	—	—	—	—
Verlegging van den Maasmond . .	648 577,56 ⁵	1 287 812,97 ⁵	1 299 352,67	f 988 423,69 ⁵	f 578 636,22 ⁵	f 588 959,37	f 784 880,60	f 710 532,09	f 769 363,60
Kanalisaatie van de Maas in Limburg	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aanleg van spoorwegen	748 368,58	899 137,95 ⁵	1 129 499,51	10 735 304,18	3 750 216,34	4 591 747,82 ⁵	1 738 924,35	8 466 519,06	1 180 182,57
Aanleg en uitbreiding van internationale en interlocale telefoonverbindingen en aanleg, overneming en uitbreiding van locale telefoonnetten.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kosten, vallende op de tenuitvoerlegging van de wet tot conversie van 3½ pct. en 3 pct. rentegevende Nationale Schuld . . .	—	976 836,71 ⁵	—	—	—	—	—	—	—
Aflossing van 3½ pct. schuldbe- kentenissen der Nederlandsche Rijnspoorwegmaatschappij . . .	—	—	—	—	3 082 844,08	—	—	—	—
Aflossing van schuld in verband met intrekking van muntbilletten	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(*) Uitgaven voor den Staatsmijndienst	—	—	—	—	—	—	—	106 969,04 ⁵	484 845,59
Rijksopsporing van delfstoffen . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschot aan de Rijksverzekerings- bank	—	—	—	—	—	—	45 000,—	67 000,—	188 000,—
Terleeverstrekking aan de kolonie Suriname tot het aanleggen en exploiteeren van een spoorweg van Paramaribo naar de Suri- name-rivier	—	—	—	—	—	—	—	—	1 650 000,—
Renteloos voorschot aan Neder- landsch-Indië.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschotten aan gemeenten inge- volge artikel 33, 1ste lid, der Wo- ningwet.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kosten van bedijking en landaan- winning, alsmede van effening en toegankelijkmaking van domein- gronden.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aankoop van onroerend goed voor Domeinen	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Overneming door Domeinen van onroerende goederen van andere diensttakken.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouw eener nieuwe Munt	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kosten van het Muntwezen (Af- deeling IV van hoofdstuk VII B)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschot aan het Staatsmuntbe- drijf tot uitbreiding van kapitaal	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschot aan het Staatsbedrijf der Artillerie-Inrichtingen tot uitbrei- ding van kapitaal.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorschot aan het Fonds voor de uitvoering van de Tiendwet 1907 (<i>Staatsblad</i> N ^o . 222).	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	f 1 981 047,61 ⁵	f 3 326 441,36	f 2 500 677,33	f 11 723 727,87 ⁵	f 7 411 696,64 ⁵	f 5 180 707,19 ⁵	f 2 568 804,95	f 9 351 020,19 ⁵	f 4 272 391,76

(*) De cijfers voor „Uitgaven Staatsmijndienst” zijn gewijzigd door aftrek van de onverplichte vergoedingen voor boringen, welke niet ten laste van den Staatsmijndienst behooren te worden gebracht, en met bijvoeging van eenige posten, welke in de jaren 1902 t/m 1908 onder andere Hoofdstukken of andere afdelingen van het Xde Hoofdstuk in uitgaaf werden gebracht, maar tot den Staatsmijndienst behooren.

1904.	1905.	1906.	1907.	1908.	1909.	1910.	1911.	1912.	1913.	1914.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
f 716 594,76 ⁵	f 613 921,69 ⁵	f 519 381,56 ⁵	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	f 28 873,85 ⁵
1 072 169,82	2 201 387,90 ⁵	1 963 258,32	f 530 147,33	f 630 246,53	f 905 860,82 ⁵	f 726 497,15 ⁵	f 1 510 551,22	f 1 755 580,90	f 2 886 965,35	1 050 216,78 ⁵
—	—	—	1 225 884,39	1 657 145,69 ⁵	795 124,24	1 261 152,58 ⁵	1 037 923,70 ⁵	2 406 786,34	1 549 080,59 ⁵	1 733 617,41
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 999 996,09 ⁵	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
380 654,13 ⁵	617 446,40 ⁵	833 021,32 ⁵	1 199 111,62	1 793 748,56 ⁵	2 376 478,40	1 715 026,76 ⁵	1 398 908, 3 ⁵	4 279 620,77	4 306 585,15	2 956 606,44
—	—	—	—	216 618,19	257 426,96 ⁵	316 961,24 ⁵	247 669,27 ⁵	163 169,28	253 294,09 ⁵	281 744,40 ⁵
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 100 000,—	1 100 000,—	1 420 000,—	807 405,81 ⁵	625 000,—	701 324,26 ⁵	96 269,92	—	—	—	—
2 188 800,—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	16 500,—	26 900,—	243 329,34	829 269,81	1 242 900,42 ⁵	2 017 683,75 ⁵	1 841 060,12	3 900 484,59 ⁵	5 321 966,41	7 002 619,78
—	—	—	114 227,57	60 876 69 ⁵	35 193,10	262 029,71 ⁵	85 712,33	12 772,48 ⁵	47 904,04	8 066,38 ⁵
—	—	—	—	—	—	65 743,—	79 968,12 ⁵	28 778,19 ⁵	18 352,92 ⁵	33 587,67
—	—	—	—	—	—	142 283,—	24 500,—	—	—	—
—	—	—	2 817,97	63 231,30	296 261,58 ⁵	80 179,90	41 001,73	5 959,20	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 239 060,00 ⁵	9 171 152,36 ⁵
—	—	—	—	—	—	—	—	—	47 237,45	13 189,22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	469 623,60 ⁵
—	—	—	—	1 385 674,29 ⁵	68 634,27	171 785,47 ⁵	1 061 954,94 ⁵	4 111 771,26 ⁵	3 711 226,74	2 430 000,—
f 21 458 214,81 ⁵	f 4 549 256,00 ⁵	f 4 762 561,21	f 4 122 924,03 ⁵	f 7 261 811,08	f 6 679 204,07 ⁵	f 6 855 612,51 ⁵	f 7 329 250,23 ⁵	f 16 664 923,03	f 19 881 672,76	f 25 179 302,92

Wordt op de cijfers van de jaren 1895—1906 toegepast het systeem van splitsing der uitgaven en ontvangsten in gewone en buitengewone sinds 1907 aanvaard, dan moeten tot de *gewone uitgaven* gerekend worden van de uitgaven, voorkomende in bijlage B:

die voor de verbetering van den Rotterdamschen Waterweg (1895—1897) ad	f 818 580,83 ⁵
die voor de verlegging van den Maasmond ad	9 506 436,81 ⁵
die voor de spoorwegen gedeeltelijk, t. w. ten bedrage van	14 592 612,78 ⁵
te zamen	f 24 917 630,43 ⁵

doch zouden daarentegen als <i>buitengewoon</i> zijn te rekenen die voor den aanleg van telefonen (tot en met 1906) ad	4 782 571,39 ⁵
blijft minder uitgaven <i>buitengewoon</i>	f 20 135 059,04

Van de *ontvangsten* zouden daarentegen méér *buitengewoon* te noemen zijn:

de koopprijzen van domeinen van 1895—1906 ad	f 3 610 000,—
een deel van de telefoonontvangsten, zijnde in elk jaar $\frac{1}{10}$ van het in de vorige tien jaren aan buitengewone telefoonuitgaven besteed; dit zoude voor de jaren 1899—1914 hebben gegeven eene som van	f 8 284 324,26
in 1908—1914 is ter zake buitengewoon gebracht	3 702 066,89 ⁵
dus te weinig <i>buitengewoon</i> gebracht	f 4 582 257,36 ⁵
samen	f 8 192 257,36 ⁵

Wanneer echter de buitengewone uitgaven over de jaren 1895—1906 worden beperkt, moeten ook de daarmede verband houdende ontvangsten niet meer als buitengewoon gebracht worden.

Dientengevolge kunnen de buitengewone ontvangsten 1895—1914 worden verminderd met 2 156 021,35⁵

blijft mitsdien totaal meer aan *buitengewone ontvangsten*. 6 036 236,01

zoodat door aanpassing van het sinds 1907 gevolgde systeem op de jaren 1895—1906 de cijfers van den *gewonen* dienst over de jaren 1895—1914 ongunstiger worden. f 26 171 295,05

Bijlage C.

OVERZICHT van de uitgaven in verband met de oorlogscrisis.

	1914. ¹⁾
Kosten van onderhoud en verdere uitgaven van tengevolge van den oorlogstoestand uit het buitenland naar Nederland uitgewekenen en van tengevolge van den oorlogstoestand behoeftig geworden, in Nederland verblijvende buitenlanders (Hoofdstuk V der Staatsbegrooting)	f 3 366 700,—
Crisisuitgaven voor de zeemacht (Hoofdstuk VI der Staatsbegrooting) ²⁾ . . .	1 853 000,—
Rente van in verband met den oorlogstoestand uitgegeven schatkistbiljetten en schatkistpromessen (Hoofdstuk VIIA der Staatsbegrooting)	400 000,—
Bijdragen aan gemeenten en aan de werklozenkassen ter zake van uitkeeringen aan tegen werkloosheid verzekerde personen (Hoofdstuk VIIB der Staatsbegrooting)	1 000 000,—
Crisisuitgaven voor de landmacht (Hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting) ²⁾ . .	86 000 000,—
Voorschotten aan de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en aan de Hollandsch IJzeren Spoorweg-Maatschappij in de kosten van uitvoering van werken volgens artikel 20 der overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van 22 Juli 1890 (<i>Staatsblad</i> n°. 134), en van aanschaffing van rollend materieel (Hoofdstuk IX der Staatsbegrooting)	7 000 000,—
	f 99 619 700,—

¹⁾ Voorloopig.

²⁾ De feitelijke uitgaven voor het verzekeren der neutraliteit zijn hooger; echter is in mindering gebracht wat tengevolge van de crisis minder is uitgegeven voor andere zaken. Als bedrag der crisisuitgaven is hier dus vermeld wat meer is uitgegeven dan onder normale omstandigheden vermoedelijk zou zijn uitgegeven.

Bijlage D.

OVERZICHT van de ontvangsten der Indische administratie, zoo in Indië als in
Nederland, over de jaren 1895 tot en met 1914.

DIENSTJAREN.	IN INDIË.	IN NEDERLAND. (1)	Uitkeering uit de saldo's van vroegere diensten.	TOTAAL.
(*)				
1895	f 108 705 683,39	f 22 137 204,30	(2) f 400 000,—	f 131 242 887,69
1896	111 023 676,97	21 659 830,68	(3) 400 000,—	133 083 507,65
1897	111 291 137,46 ⁵	18 693 405,54	(4) 400 000,—	130 384 543,00 ⁵
1898	111 825 940,61	20 206 194,62 ⁵	(4) 400 000,—	132 432 135,23 ⁵
1899	114 803 003,50 ⁵	27 397 398,44 ⁵	(5) 400 000,—	142 600 401,95
1900	118 850 389,20 ⁵	32 958 990,58 ⁵	—	151 809 379,79
1901	118 391 424,01	30 988 472,42 ⁵	—	149 379 896,43 ⁵
1902	116 143 245,98 ⁵	30 473 088,80	—	146 616 334,78 ⁵
1903	118 860 359,21 ⁵	32 504 100,51	—	151 364 469,72 ⁵
1904	122 824 133,31	29 793 099,60 ⁵	—	152 617 232,91 ⁵
1905	129 775 600,01	25 870 463,21 ⁵	—	155 646 063,22 ⁵
1906	140 367 832,17	28 962 923,37 ⁵	—	169 330 755,54 ⁵
1907	152 674 279,20 ⁵	33 129 582,88	—	185 803 862,08 ⁵
1908	164 389 146,67 ⁵	25 661 068,50	—	190 050 215,17 ⁵
1909	172 606 283,13 ⁵	24 881 891,24	—	197 488 179,37 ⁵
1910	191 551 829,88 ⁵	29 964 390,64	—	221 516 220,52 ⁵
1911	207 718 733,65	40 800 477,97	—	248 519 211,62
1912	(6) 224 142 471,25	(6) 46 407 483,50	—	270 549 954,75
1913	7) 246 194 223,—	(6) 64 087 871,76 ⁵	—	310 282 094,76 ⁵
1914	(8) 246 610 562,—	(8) 28 315 327,—	—	274 925 889,—

(*) Voor 1895—1911 zijn de opgaven ontleend aan de bij de wet vastgestelde rekeningen; ten aanzien van de latere jaren wordt verwezen naar de

AANMERKINGEN.

- (1) Na aftrek van de uitkeeringen uit de saldo's van vroegere diensten.
- (2) Uitkeering uit het batig slot der rekening over 1837.
- (3) Uitkeering uit het batig slot der rekening over 1839.
- (4) Uitkeering uit het batig slot der rekening over 1890.
- (5) Uitkeering uit het batig slot der rekening over 1893.
- (6) Volgens de door de Algemeene Rekenkamer gewaarmerkte rekening.
- (7) Volgens de rekeningen van de hoofden der Departementen van Algemeen Bestuur.
- (8) Volgens de voorloopige uitkomsten.

Bijlage E.

OVERZICHT van de uitgaven der Indische administratie, zoo in Indië als in
Nederland, over de jaren 1895 tot en met 1914.

D I E N S T J A R E N .	IN INDIË.	IN NEDERLAND.	T O T A A L .
(*)			
1895	f 114 136 177,05	f 25 322 822,71 ⁵	f 139 458 999,76 ⁵
1896	119 064 421,50	24 637 635,53	143 702 057,03
1897	120 402 446,44	28 223 247,81	148 625 694,25
1898	117 818 641,93 ⁵	32 890 762,42 ⁵	150 709 404,36
1899	115 414 723,40	28 956 821,23	144 371 544,63
1900	115 427 558,09 ⁵	30 687 823,72 ⁵	146 115 381,82
1901	120 020 844,98	29 882 359,42	149 903 204,40
1902	130 507 529,67	30 167 477,22	160 675 006,89
1903	134 359 035,38 ⁵	32 752 068,67 ⁵	167 111 104,06
1904	133 264 392,10 ⁵	33 272 698,19	166 537 090,29 ⁵
1905	133 610 249,50	32 612 527,89	166 222 777,39
1906	138 423 984,18	29 118 635,62 ⁵	167 542 619,80 ⁵
1907	144 584 416,—	28 991 624,00 ⁵	173 576 040,00 ⁵
1908	162 090 231,36 ⁵	29 230 985,29	191 321 216,65 ⁵
1909	169 420 193,48 ⁵	31 443 104,54 ⁵	200 863 298,03
1910	187 529 178,89	43 898 091,84 ⁵	231 427 270,73 ⁵
1911	212 483 800,32 ⁵	37 306 032,17 ⁵	249 789 832,50
1912	(1) 227 535 185,99 ⁵	(1) 41 490 126,09 ⁵	269 025 312,09
1913	(2) 251 601 030,—	(1) 73 067 745,52	324 668 775,52
1914	(3) 285 887 794,—	(3) 53 786 230,—	339 674 024,—

(*) Voor 1895—1911 zijn de opgaven ontleend aan de bij de wet vastgestelde rekeningen; ten aanzien van de latere jaren wordt verwezen naar de

A A N M E R K I N G E N .

- (1) Volgens de door de Algemeene Rekenkamer gewaarmerkte rekening.
- (2) Volgens de rekeningen van de hoofden der Departementen van Algemeen Bestuur.
- (3) Volgens de voorloopige uitkomsten.

Bijlage F.

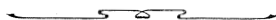
STAAT

van de opbrengst van 's Rijks middelen over de dienstjaren
1905 tot en met 1914.

66,000 00

97,400 00

11,000 00

BENAMING DER MIDDELEN.	Dienst 1905.	Dienst 1906.	Dienst 1907.	Dienst 1908.	Dienst 1909.
<i>Directe belastingen.</i>					
Grondbelasting.	f 13 647 216,59	f 13 857 490,96 ⁵	f 14 084 884,40	f 14 314 504,90 ⁵	f 14 469 888,43
Personeele belasting.	9 901 426,90	10 246 933,55	10 561 435,83 ⁵	10 770 097,58	11 197 723,40
Belasting op bedrijfs- en andere inkomsten .	7 352 650,51	a) 8 967 417,14	b) 8 825 006,18	8 245 284,51 ⁵	c) 9 503 691,09 ⁵
Vermogensbelasting.	8 202 123,14	a) 8 997 673,27	b) 8 795 439,18	8 563 383,98 ⁵	c) 9 517 212,25 ⁵
	f 39 103 417,14	f 42 069 514,92 ⁵	f 42 266 765,59 ⁵	f 41 893 270,98 ⁵	f 44 688 515,18
<i>Accijnzen.</i>					
Suiker.	f 19 518 739,28 ⁵	f 21 491 461,83 ⁵	f 22 377 771,64 ⁵	f 22 306 168,52	f 23 352 449,10
Wijn	1 698 645,82	1 768 496,12 ⁵	1 748 838,37 ⁵	1 648 951,86	1 636 382,85 ⁵
Binnenlandsch en buitenlandsch gedistilleerd.	25 825 130,75 ⁵	26 191 010,66	26 151 757,— ⁵	25 592 956,97 ⁵	e) 26 136 198,99
Zout	1 602 699,26	1 652 565,23	1 735 797,93 ⁵	1 743 639,19	1 678 112,41
Bieren en azijnen	1 444 512,05 ⁵	1 468 354,26 ⁵	1 427 967,17 ⁵	1 355 549,01	1 297 058,87
Geslacht	4 498 603,53	4 886 537,69	4 946 194,18	4 816 381,70	5 032 857,66 ⁵
	f 54 588 330,70 ⁵	f 57 458 425,80 ⁵	f 58 388 326,31 ⁵	f 57 463 647,25 ⁵	f 59 133 059,89
<i>Indirecte belastingen. (*)</i>					
Zegelrechten	f 4 804 106,24 ⁵	f 4 687 683,16	f 4 735 670,60 ⁵	g) f 4 897 137,74	h) f 5 938 918,20 ⁵
Registratierechten	6 433 967,40 ⁵	6 724 701,58 ⁵	6 172 987,98 ⁵	6 154 051,49	i) 6 631 178,98 ⁵
Hypotheekrechten	711 833,12 ⁵	713 564,40	611 982,91 ⁵	616 391,86	677 367,11 ⁵
Rechten van successie en van overgang bij overlijden.	14 698 521,42	14 498 339,09	13 201 103,22	15 232 784,75	14 421 210,58 ⁵
	f 26 648 428,19 ⁵	f 26 624 288,23 ⁵	f 24 721 744,72 ⁵	f 26 900 365,84	f 27 668 674,89
<i>Rechten op den invoer.</i>					
Rechten op den invoer.	f 11 532 254,08	f 12 137 149,22	f 12 139 258,76	f 11 762 380,59 ⁵	f 12 615 026,91
Formaatzegel (hoofdsom en opcenten) . . .	22 041,45	22 822,87 ⁵	23 090,40	21 894,52 ⁵	23 299,20
	f 11 554 295,53	f 12 159 972,09 ⁵	f 12 162 349,16	f 11 784 275,12	f 12 638 326,11
Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken.	f 385 335,39	f 424 961,57 ⁵	f 433 829,80 ⁵	f 409 763,25	f 432 372,91 ⁵
Domeinen	f 1 641 850,33	f 1 696 834,39	f 1 649 229,21 ⁵	f 1 693 669,22 ⁵	f 1 759 448,75
Opbrengst der posterijen	f 13 288 461,63	f 13 678 533,62	f 14 121 330,86 ⁵	f 14 451 192,70	f 14 949 653,06 ⁵
Opbrengst der Rijkstelegrafen en telefonen	f 2 833 072,36	f 3 064 010,78	f 3 310 560,32 ⁵	f 3 377 676,61 ⁵	f 3 826 616,15
Opbrengst der Staatsloterij	f 653 845,18	f 653 858,56 ⁵	f 654 080,02 ⁵	f 654 822,20 ⁵	f 654 993,35 ⁵
Opbrengst der uitgegeven akten voor de jacht en visscherij en van consenten voor de kustvisscherij (**).	f 149 661,50	f 154 043,50	f 155 854,50	f 157 950,—	f 162 454,—
Loodsgelden.	f 2 625 213,89 ⁵	f 2 818 388,31	f 2 959 952,54	f 2 741 214,34 ⁵	f 2 917 247,75
Recht op de mijnen.	f 20 245,65 ⁵	f 21 292,84	f 24 539,68	f 34 014,71	f 34 284,08
Algemeen totaal	f 153 492 187,51	f 160 824 124,64	f 160 848 562,75	f 161 561 862,25	f 168 865 646,13 ⁵
(*) Onder het bedrag der rechten is dat der opcenten begrepen.					
(**) De consenten voor de kustvisscherij sedert 1 Juli 1911.					

Dienst 1910.	Dienst 1911.	Dienst 1912.	Dienst 1913.	Dienst 1914. (Voorloopig.)	TOELICHTINGEN.
f 14 665 554,78 11 522 415,81 ⁵ d) 10 302 702,64 d) 10 273 499,53 ⁵	f 14 886 447,28 ⁵ 11 978 729,60 d) 11 404 843,86 d) 10 536 935,29	f 15 128 000,35 12 343 929,85 ⁵ d) 12 311 022,73 ⁵ d) 10 796 983,41	f 15 391 434,08 ⁵ 12 899 036,89 ⁵ d) 13 729 411,51 d) 11 015 504,86 ⁵	f 15 690 393,— 13 431 735,— d) 16 021 807,— d) 11 797 047,—	a) Hieronder zijn begrepen $\frac{2}{3}$ der over het belastingjaar 1906/1907 geheven opcenten. b) Hieronder is begrepen $\frac{1}{3}$ der over het belastingjaar 1906/1907 geheven opcenten.
f 46 764 172,77	f 48 806 956,03 ⁵	f 50 579 936,35	f 53 035 387,35 ⁵	f 56 940 982,—	c) Hieronder zijn begrepen $\frac{2}{3}$ der over het belastingjaar 1909/1910 geheven opcenten.
f 23 674 154,24 1 658 790,10 ⁵ 28 310 979,82 1 814 596,07 1 361 189,40 ⁵ 5 416 827,85	f 24 355 519,83 1 679 151,81 ⁵ f) 25 200 000,— 1 688 488,05 1 530 695,55 5 310 657,89 ⁵	f 25 328 891,54 ⁵ 1 560 351,57 ⁵ f) 25 200 000,— 1 758 186,07 1 458 663,55 5 556 427,38	f 26 944 778,72 1 559 020,72 f) 25 200 000,— 1 859 754,17 1 609 572,78 5 865 803,68 ⁵	f 27 085 608,98 1 402 412,55 f) 25 200 000,— 1 900 630,44 1 531 196,17 6 028 455,61	d) Met inbegrip van de opcenten. e) Bij de wet van 4 December 1909 (<i>Staatsblad</i> n°. 375) is, met den dag harer afkondiging (10 December 1909), de accijns op het gedistilleerd verhoogd van f 63 op f 90 per hectoliter.
f 62 236 537,49	f 59 764 513,14	f 60 862 520,12	f 63 038 930,07 ⁵	f 63 148 303,75	f) Maximum toevoeging aan de Middelen volgens de wet van 4 December 1909 (<i>Staatsblad</i> n°. 375).
f 5 679 759,59 6 846 960,85 696 575,07 14 697 604,15 ⁵	f 5 785 911,77 ⁵ 7 457 689,91 ⁵ 787 852,96 ⁵ k) 17 194 081,69	f 5 912 524,07 7 966 249,13 827 434,04 15 247 141,95 ⁵	f 6 692 825,84 ⁵ 8 009 744,66 846 936,77 ⁵ 16 755 332,42 ⁵	f 5 729 751,35 6 106 979,03 704 113,68 17 621 193,31	g) Bij de wet van 15 Juli 1907 (<i>Staatsblad</i> n°. 203) is het zegelrecht op quitantiën voor betaalde grondbelasting, te beginnen met 1908, afgeschaft.
f 27 920 899,66 ⁵	f 31 225 536,34 ⁵	f 29 953 349,19 ⁵	f 32 304 839,70 ⁵	f 30 162 037,37	h) Bij de wet van 23 Juli 1908 (<i>Staatsblad</i> n°. 240) is, met ingang van 1 Januari 1909, het zegelrecht op sommige effecten verhoogd.
f 13 330 629,00 ⁵ 24 987,15	f 14 052 628,78 ⁵ 25 831,80	f 15 783 665,60 ⁵ 29 299,95	f 17 022 177,03 30 769,87 ⁵	f 14 455 956,87 25 085,02	i) Bij de wet van 23 Juli 1908 (<i>Staatsblad</i> n°. 239) heeft de heffing van het recht van registratie uitbreiding ondergaan.
f 13 355 616,15 ⁵	f 14 078 460,58 ⁵	f 15 812 965,55 ⁵	f 17 052 946,90 ⁵	f 14 481 041,89	
f 466 394,59	f 484 946,57	f 510 436,66	f 508 906,61	f 355 119,85	k) De wet van 22 Mei 1911 (<i>Staatsblad</i> n°. 132) tot nadere regeling der heffing van de rechten van successie en van overgang bij overlijden is op 1 Juni 1911 in werking getreden.
f 1 662 226,19 ⁵	f 1 508 595,05 ⁵	f 1 539 333,34 ⁵	f 1 791 726,32 ⁵	f 1 630 267,35	
f 15 805 375,09	f 16 484 734,35 ⁵	f 17 368 096,78 ⁵	f 18 713 148,89 ⁵	f 17 550 335,72	
f 4 089 282,45	f 4 466 500,92 ⁵	f 4 942 183,34 ⁵	f 5 498 581,10 ⁵	f 6 921 153,—	
f 653 025,57 ⁵	f 652 135,75	f 652 127,12	f 653 966,68	f 640 814,42	
f 162 554,—	f 161 586,50	f 174 566,50	f 179 083,25	f 167 925,—	
f 3 131 768,82 ⁵	f 3 273 519,72 ⁵	f 3 610 660,99 ⁵	f 3 723 743,73	f 2 595 561,39	
f 7 591,85	—	f 13 165,38	f 37 338,58	f 59 225,56	
f 176 255 444,65 ⁵	f 180 907 484,98 ⁵	f 186 019 341,35	f 196 538 599,21 ⁵	f 194 652 767,30	

STAAT,

houdende vergelijking tusschen de bij de Staatsbegrooting voor 1915
verleende en voor 1916 aangevraagde kredieten.

H O O F D S T U K.	Geraamd voor 1916.	Toegestaan voor 1915.	Meer	Minder
			dan het bedrag, toegestaan voor 1915.	
I. Huis der Koningin	f 815 000,—	f 815 000,—	—	—
II. Hooge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin. . .	833 369,50	822 457,50	f 10 912,—	—
III. Buitenlandsche Zaken	1 508 436,50	1 481 939,50	26 497,—	—
IV. Justitie	12 474 229,—	12 141 851,60	332 377,40	—
V. Binnenlandsche Zaken	44 230 467,—	42 541 003,—	1 689 464,—	—

TOELICHTING DER LAATSTE TWEE KOLOMMEN.

Méer geraamd voor:

De Staten-Generaal	f	625,—
De Raad van State		3 512,50
De Algemeene Rekenkamer		1 900,—
Het Kabinet der Koningin		1 092,50
Pensioenen, wachtgeld, enz.		3 782,—
	f	10 912,—

Méer geraamd voor:

Kosten van het Departement	f	6 125,—
„ „ buitenlandsche zendingen en consulaten		25 655,—
Verschillende uitgaven		1 000,—
	f	32 780,—

tegenover eene *lagere* raming voor:

Pensioenen, wachtgeld, enz.		6 283,—
	f	26 497,—

Méer geraamd voor:

Kosten van het Departement	f	6 504,50
„ „ de rechterlijke macht		228 833,15
„ „ den Centralen Raad van beroep en van de raden van beroep.		7 925,—
„ „ algemeene of Rijkspolitie en in zake van jacht en visscherij.		43 445,—
„ „ gevangenissen en Rijkswerkinrichtingen		151 525,—
Reclasseering		43 520,—
Pensioenen, wachtgeld, enz.		6 401,—
	f	488 153,65

tegenover eene *lagere* raming voor:

Kosten van het Hoog Militair Gerechtshof en de auditiën in de militaire arrondissementen . . . f	946,25	
„ „ het Rijkstucht- en opvoedingswezen	13 455,—	
Gebouwen	141 375,—	
		155 776,25
	f	332 377,40

Méer geraamd voor:

Binnenlandsch Bestuur	f	12 658,—
Volksgezondheid en armwezen		304 958,—
Hooger en middelbaar onderwijs		222 099,—
Lager onderwijs		782 155,—
Nederlandsche Staatscourant, Handelingen der Staten-Generaal, enz.		415,—
Pensioenen, wachtgeld, enz.		389 897,—
	f	1 712 182,—

tegenover eene *lagere* raming voor:

Kosten van het Departement	f	1 056,—
Kunsten en wetenschappen		21 662,—
		22 718,—
	f	1 689 464,—

H O O F D S T U K.	Geraamd voor 1916.	Toegestaan voor 1915.	Meer	Minder
			dan het bedrag, toegestaan voor 1915.	
VI. Marine	f 27 136 962,—	f 20 165 894,—	f 6 971 068,—	—
VII A. Nationale Schuld	42 700 981,30	38 593 304,05	4 107 677,25	—
VII B. Financiën	64 039 931,32 ⁵	102 620 955,75 ⁵	—	f 38 581 024,43
VIII. Oorlog	35 001 680,—	33 459 976,—	1 541 704,—	—

TOELICHTING DER LAATSTE TWEE KOLOMMEN.

Méer geraamd voor:

I. Militaire Uitgaven:

Kosten van beheer en administratie	f 43 558,—
„ „ het materieel der zeemacht en van 's Rijks werven en onderhoorigheden	6 492 810,—
Personeel der zeemacht	318 642,—
Pensioenen, wachtgeld, enz.	50 960,—
	f 6 905 970,—

II. Niet-Militaire uitgaven:

Loodswezen, betonning, bebakening en verlichting	34 918,—
Hydrographie	28 132,—
Pensioenen, wachtgeld, enz.	2 048,—
	f 6 971 068,—

Méer geraamd voor:

Interesten, enz.	f 3 868 977,25
Amortisatie en aflossing van rentegevende Nationale Schuld	238 700,—
	f 4 107 677,25

Minder geraamd voor:

Kosten van de Grootboeken der Nationale Schuld, enz.	f 29 712,50
„ „ 's Rijks schatkist	917,—
„ „ het Muntwezen	16 033 000,—
Werkloosheid en arbeidsbemiddeling	1 538 000,—
Voorschotten uit 's Rijks schatkist	22 168 094,—
	f 39 769 723,50

tegenover eene *hoogere* raming voor:

Kosten van het Departement	f 14 658,32
„ „ administratie der directe belastingen, enz.	287 524,—
„ „ „ van het zegel, de registratie, enz.	82 805,—
„ der Eerediensten	5 500,—
„ van de Pensioenraden, pensioenen, enz.	397 719,75
Arbeidersverzekering	112 650,—
Uitkeeringen, verschillende uitgaven, enz.	273 842,—
Onvoorziene uitgaven	14 000,—
	1 188 699,07
	f 38 581 024,43

Méer geraamd voor:

Kosten van het Departement	f 10 928,—
Bezoldiging van het personeel der staven van het leger	6 920,—
„ „ het personeel der militaire administratie	13 525,—
„ „ het personeel der verschillende wapens en der landweer	270 434,—
Kosten van kleeding en uitrusting van onder-officieren en soldaten en van ledergoed	83 169,—
„ „ huisvesting, stalling, nachtligging en reiniging	225 000,—
Studiën, onderwijs en oefeningen	2 125,—
Administratiekosten	5 140,—
Verschiedende uitgaven bij de staven en diensten en de wapenkorpsen	73 000,—
Geneeskundige dienst	41 136,—
Inrichtingen van onderwijs	193 692,—
Militaire verkenningen en Topographische Inrichting	42 748,—

H O O F D S T U K.	Geraamd voor 1916.	Toegestaan voor 1915.	Meer	Minder
			dan het bedrag, toegestaan voor 1915.	
IX. Waterstaat	f 19 789 835,01	f 21 287 192,25 ⁵	—	f 1 497 357,24 ⁵
X. Landbouw, Nijverheid en Handel.	17 850 602,34 ⁵	16 267 974,34 ⁵	f 1 582 628,—	—
XI. Koloniën.	3 030 272,66 ⁵	3 229 288,98	—	199 016,31 ⁵
XII. Onvoorziene uitgaven	50 000,—	50 000,—	—	—

TOELICHTING DER LAATSTE TWEE KOLOMMEN.

Subsidien, gratificatiën en verdere uitgaven van bijzonderen aard	f	19 500,—
Non-activiteitstraktementen, pensioenen, wachtgeldten, enz.		2 105,—
Buitengewone uitgaven		985 950,—
	f	1 975 372,—

tegenover eene *lagere* raming voor:

Kosten van voeding van onderofficieren en soldaten.	f	172 265,—
Aanschaffing, voeding en verzorging van paarden en trekhonden.		100 801,—
Centrale magazijnen van militaire kleeding en uitrusting en militaire verplegingsinrichtingen enz.		72 810,—
Materieel der artillerie, enz.		5 732,—
Dienst der Genie.		43 205,—
Kosten van verplaatsing van personen en goederen.		32 750,—
Wapen der Marechaussee		6 105,—
		433 668,—
	f	1 541 704,—

Minder geraamd voor:

Spoorwegen	f	23 200,—
Onvoorziene behoeften		2 800 000,—
Rijkspostspaarbank		132 629,—
	f	2 955 829,—

tegenover eene *hoogere* raming voor:

Kosten van het Departement	f	5 450,—
Waterstaat		1 448 021,75 ⁵
Pensioenen, wachtgeldten, enz.		5 000,—
		1 458 471,75 ⁵
	f	1 497 357,24 ⁵

Méer geraamd voor:

Kosten van het Departement	f	7 196,50
Landbouw		26 435,—
Nijverheid		1 551 909,—
Arbeid		31 347,50
	f	1 616 888,—

tegenover eene *lagere* raming voor:

Handel	f	25 480,—
Pensioenen, wachtgeldten, enz.		8 780,—
		34 260,—
	f	1 582 628,—

Minder geraamd voor:

Uitgaven ten behoeve van de kolonie Suriname	f	144 648,70 ⁵
" " " " " " Curaçao.		60 545,61
	f	205 194,31 ⁵

tegenover eene *hoogere* raming voor:

Kosten van het Departement	f	2 112,—
Pensioenen, wachtgeldten, enz.		4 066,—
	f	6 178,—
	f	199 016,31 ⁵

Bijlage **II**.

STAAT der openstaande tekorten en der tot afboeking daarvan beschikbare bedragen.

Dienstjaren.	ONTVANGSTEN.	UITGAVEN.	TEKORTEN.	OVERSCHOTTEN.	Opbrengst van leeningen, waaraan administratief nog geene bestemming is gegeven.
1910	f 200 092 324,82	f 203 947 100,34	f 3 854 775,52	—	f 4 770 740,14
1911	205 602 748,04 ⁵	208 489 677,54 ⁵	2 886 929,50	—	
1912	213 401 266,93 ⁵	224 665 500,66	11 264 233,72 ⁵	—	
1913	227 422 665,23 ⁵	238 726 865,56 ⁵	11 304 200,33	—	
1914 (*)	245 465 522,31	366 589 375,46 ⁵	(**) 121 123 853,15 ⁵	—	
Opbrengst van leeningen			f 150 433 992,23	—	f 4 770 740,14
Blijft te kort			(**) f 145 663 252,09		

(*) Voorloopige uitkomsten.

(**) Waaronder f 106 919 700 (crisisuitgaven en tekort op de ontvangsten), te dekken uit de opbrengst der Staatsleening 1914.